

Bréfa- og málasafn Benedikts Sveinssonar, 10. hluti

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – Íslendingasögur – Gissur Þorláksson – Kristnitaka

---

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Benediktarskjöl
Askja 5-15, Örk 2

sem eigi komu, en flýðu til fjalla og lágu þar úti með ~~þú~~ sin meðan Kolheinn var vestra.

Petta sumar reyndi Þórður að ráðast á Kolbein, en það mishepnaðist, því að hann fékk njósn. Kolbeinn sendi um haustið mann með sættabóð til Þórðar, en það varð árangurslaust, að öðru en því, að gríð voru sett um tíma. Þórður vildi eigi annað en fá riki föður síns þar nyrðra, sem Kolbeinn hafði tekið undir sig; en Kolbeinn vildi eigi ganga að því. Árið eftir gengu menn i milli þeirra og fengu þá sætta. Peir skyldu báðir fara til Noregs og *látu Hákon konung gera um mál peirra*. Úr þessu varð þó ekkert, því að Kolbeinn dó þá um sumarið (22. júlí) af meini einu, er hann hafði fengið við byltu, 36 ára gamall. Vinsæll maður var Kolbeinn ungi meðal þegna sinna. Hann var tveggja handa járn, skörungur mikill hraustur og ötull til framkvæmda. Áður en hann dó, gerði hann þá ráðstöfun, að Þórður fengi goðorð Sighvats og játaði sætum við Brand Kolbeinsson. Brandur var frændi Kolbeins og skyldi hann ríkja yfir öllu héraði frá Öxnadalsheiði til Hrútafjarðar og hafa styrk hjá Gissuri Þorvaldssyni.

Þórður settist nú á föðurleifð sína; en brátt gerðist óvinátta milli Eyfirðinga og Skagfirðinga, er staf-aði mest af rógburði ýmsra óspektarmanna. Póttist Brandur verða fyrir ágangi Þórðar og sendi suður á land til Gissurar og bað hann að koma norður sér til styrktar. Þórður hefir viljað ná öllum yfrráðum nyrðra og hefna sín á Ásbirningum, en þeir voru banamenn föður hans. Brandur var enginn hetja, en fremur spakur og friðsamur. Þórður safnar liði og og fór með 700 manna í móti Brandi, er einnig safnaði liði og hafði 600 manna. Þeir börðust á

Sig. Þórðrsson: Minningar feðra vorra. I.

Haugsnesi í Skagafirði 19. apríl 1246. Það var ein hin mannskæðasta orusta, sem háð hefir verið hér á landi; um kvöldið lágu 110 lík á vígvellinum. Þar fóll Brandur og tók nú Þórður ríki hans undir sig,

Gissur Þorvaldsson kom norður með 480 menn rétt eftir Haugsnesbardaga. Hann létt Skagfirðinga vinna sér hollustu ~~eiða~~, og það jaþnvel þá, sem nokkru áður höfðu játað yfirráðum Þórðar. Nú þóttist Þórður eigi mega sitja kyrr og safnar liði og vill leggja til orstu móti Gissuri. En mörgum voru minnistæðar blóðsúthellingarnar á Haugnesi og fengu komið á sættum með Þórði og Gissuri. Það varð að sættum, að þeir skyldi ~~báðir~~ fara til Hákonar konungs og láta hann gera um mál þeirra.

12. Þórður kakali fer með erindi konungs.

Gissur og Þórður fóru á konungsfund haustið 1246. Þar dvöldust þeir næsta vetur, en mál þeirra dró konungur á frest og vildi eigi gera um það. Vorid eftir kemur sendiherra páfans til Noregs, Vilhjálmur kardináli; átti hann að krýna Hákon, son Hákonar konungs. Konungur ~~sér~~ vel við Vilhjálm með fégjöfum, og fékk hann til að skifta sér af íslenzkum málum og leggja það til mála, i nafni páfans og kirkjunnar, að Ísland gengi undir Noregskonung. Konungur létt síðan birta þau ummæli kardínála, að hann »teldi óviðeigandi, að Ísland þjónaði eigi undir einhvern konung, sem öll önnur lönd í veröldinni!« Allir santrúaðir menn kirkjunnar töldu páfann og erindreka hans nálega óskeikulan í flestu. Það var því hyggilegt af konungi að hafa styrk hjá kirkjunni með áformi sinu að leggja Ísland undir sig.

Peir Pórður og Gissur voru látnir skýra frá málum sinum í áheyrn kardinála. Pótti honum Pórður hafa betri málstað og var honum hlyntari. Lagði hann það til þessa máls, að Pórður væri settur yfir Ísland, og samþykti konungur það, en Gissur móttí láta sér lynda að vera í Noregi 5 ár i einskonar útlegð. Hann undi illa hag sinum þessi ár, enda var hann oft félitill. Bjóst hann við því, að Pórður yrði harður frændum sinum og vinum. Á þessum árum fór Gissur gangandi suður til Róm, og fékk lausn allra sinna mála hjá páfanum.

Pórður skildi eftir í Noregi Porgils Böðvarsson skarða, frænda sinn í einskonar gislingu fyrir sig til trúnaðar við Hákon konung. Pórður tók á Íslandi ríki og eignir Snorra Sturlusonar undir sig og mælti enginn í móti þeiri ráðstöfun konungs. Hann tók einnig undir sig ríki Porleifs í Görðum, og var látið heita svo, að það væri fyrir heimsför hans með Snorra (1239) í óleyfi konungs. Pórður kom sér þó vel við Porleif frænda sinn, og fékk honum ríkið og völd þess að léni. Síðan fór Pórður inni ríki Gissurar og eg lagði þar gjöld á bændur. En brátt kom það í ljós, að meira bar á yfirráðum hans sér til handa, en konungs. Vildi hann efla völd sin sem mest, og verða sjálfstæður gagnvart óvinum sinum og öfunds-mönnum. Enga tilraun gerði hann til að láta bændur greiða konungi skatt, eins og hann hafði gengist undir við konung. Leiddi þetta til óvináttu milli Pórgar og Heinreks Hólabiskups. Biskup var norrænn maður, dyggur konungsjónn, enda til biskups kosinn að undirlagi hans.

Erfitt gekk Pórði að ná völdum á Íslandi; einkum voru Sunnlendingar honum andstædir og lagði

hann gjöld á bændur þar, en það voru þegnar og vinir Gissurar. Pótti þeim betra að borga gjaldið en þjóna Þórði opinberlega. Hafði Þórður eftir tveggja ára stjórn náð yfirráðum yfir nálega þrem fjórðungum landsins. Og á alþingi réð hann nálega einn öllu. Ólaf hvitaskáld, frænda sinn, gerði hann að lögsögumanni á þinginu 1248, og það var lögum gagnstælt, því að lögréfta átti þar ein að ráða.

L Pegar Þórður hafði rikt hér tvö ár (1247—49) var honum stefnt á kopungsfund og mun Heinrekur hafa átt mestan þátt í því. Þórður fór ekki utan það ár, en Heinrekur fór utan og rægði Þórð kappsamlega við konung. Þórður fór til Noregs 1250 mjög nauðugur. Það var hættulegt fyrir hann að fara, en hitt var einnig mikil hætta, að sitja kyrr og óhlýðast konungsskipan, því að nógir voru öfundarmenn og óvinir, og nógu marga leiguþjóna gat Hákon fengið til að ráða Þórð af dögum.

ll Þórður hafði rikt þrjú ár yfir mestöllu Íslandi og gat enginn reist rönd við honum. Yfir riki sitt setti hann ýmsa höfðingja, Þorleif i Görðum yfir Borgarfjörð, Eyjólf ofsa yfir Skagafjörð og Húnavatnssýslu, Hrana Koðráansson yfir Eyjafjörð, Sæmund Ormsson yfir Síðumannahérað, og yfir Vestfirði setti hann Sturla Þórðarson, Hrafn og Nikulás Oddsyni.

ru Petta haust, sem Þórður kakali kom til Noregs, voru margir goðorðsmenn frá Íslandi þar. Þá um veturninn og vorið eftir (1251) var mikill sveitar-dráttur og stefnur milli Íslendinga, því að allir vildu heim til Íslands, en konungur leyfði þeim einum til Íslands, er mest vildu fylgja málum hans. Konungur sá, að hann hafi náð ríki Snorra undir sig, án mótsþyrnu af hálfu Íslendinga. Það lá því næst að

Hallandi

261

reyna að ná fleiri goðorðum í landinu með hægu móti, fá höfðingja til að gefa þau upp. Gat svo konungur, sem einskonar allsherjargoði á Íslandi, samið við bændur um gjöld og skyldur þeirra, eins og goðar voru vanir að gera. — Þetta ár gáfu Oddverjar o. fl. upp goðorð sín við konung.

Heinrekur biskup var í Noregi þetta ár og reri að því öllum árum, að Gissur Porvaldsson væri sendur til Íslands en Pórði haldið estir. Pórður var síðan neyddur til að taka sýslu í Noregi af konungi og sá hann ekki framar Ísland, því að hann dó þar haustið 1256. Þá um sumarið var hann í herferð með konungi á ~~N~~ Hallandi og sýndi þar svo frábæra íreysti og herkænsku, að konungi þótti mikið kveða að honum og vera stærðarverður. Pórður var mjög vinsæll maður, hraustleikamaður mikill og höfðinglegur. En hann var mjög drykkseldur og svolalegur og of safenginn við vin. Hann var gleðimaður mikill og hélt mönnum sínum stórar veizlur, því að hann har bæði vinfastur og örlátur. Þetta haust (1256) sat hann eitt kvöld að drykkju með mönnum sínum og var mjög ólvaður; sékk hann þá bréf frá konungi, sem gladdi hann mjög. Hann kvað konung ætla að gera sig að mesta manni, og leyfa sér heimför til Íslands. Þá hét hann því að fara aldrei af landi burtu, ef sér auðnaðist að koma heim til fósturjardarinnar. En þetta átti ekki að verða. Hann drakk nú fast og sékk síðan aðsvif og andaðist skömmu síðar nálega 50 ára gamall.

13. Gissur og Porgils skarði fara með
erindi konungs.

Sumarið 1252 sendi konungur þá Gissur Þorvaldsson og Porgils skarða með erindi sín til Íslands. Heinreki Hólabiskup var hnýtt aftan i lestina og átti hann einkum að vaka yfir framferði hinna og vera þeirra leiðtogi. Þeir voru allir samhuga og bundust eiðum að fylgja konungsvilja dyggilega og veita hvor ögrum. Gissur fékk mest allan Nordlendingafjórðung til umráða, auk Árnесс og Rangárvallasýslu. Fimbjörn nokkur Helgason, er gefið hafði upp riki sitt i Reykjadal, tók það astur að léni af konungi, og Borgarfjörð fékk Porgils skarði. Konungur kallaði arf Snorra Sturlusonar hafa fallið til sin og alt sem hann átti, nema Reykholt, er kirkjan átti. En þar sem Porgils var einn af Sturlungum, sem arf töku eftir Snorra, þótti Hákoní hann helzt til þess fallinn að sækja mál á hendur frændum sínum. Annars vegar var ófriðarvon innbyrðis meðal ættmenna, en hins vegar hlifð við Porgils af hálfu frænda hans, og hlaut hvort sem ofan á yrði, að veikja riki Sturlunga.

Porgils hélt um haustið fund með Borgfirðingum undir Höfðahólum og vildi fá þá til að gangast undir konungsvilja. Þorleifur í Görðum vildi, að Hrafn Oddsson og Sturla Þórðarson réði þar mestu um. »Vitum vér,« segir hann, »að þér er skipað hérað þetta af konungi og það er erindi hans í dag, en margir mæla það, að hann eigi þar ekki í.« Böðvar í Bæ o. fl. töldu konung ómaklegan að hafa ráð yfir fé og riki Snorra. Porgils kvaðst mundu láta lesa upp tvö eða þrjú konungsbréf, svo að Þorleifur heyði, því að ekki mundi hann myrða konungsbréf,

þótt Þorleifur hefði svo gert, og gæti verið, að hann á þeim degi fengi að svara fyrir það. Þorleifur drap niður höfði og svaraði engu. Ólafur hvítaskáld, náfrændi Porgils, sagði að það væri ekki siður hæverskra manna að pegja við konungserindum, en hér mundu flestir muna Þorleifi tillögur hans. Þá sagði Þorleifur, að hann mundi eigi halda héraði fyrir konungi, eða reisa flokk i móti þeim, sem settist í það, en ekkert lof gæti hann á þetta lagt. Haukur af Álfanesi bar fram þá tillögu, að ekkert yrði gart um þetta mál, fyrr en Hrafn Oddsson og Sturla Þórðarson væri við. Porgils kvað þetta mál ekki koma Hauki við, og yrði orð hans litt metin, en eigi örvarðent, að tillögum hans yrði eigi gleymt. Eftir þetta urðu engin mótmæli.

Porgils settist að i Reykholti um hrið. Þá um haustið hafði hann sauðakvöð um héraðið, sendi eftir sauðum til bænda og urðu flestir til að gefa honum slátrunar, nema bræður tveir, Ólafur og Þórhallur að Brekku. Þeir kváðust ekki skyldir að gefa eða selja sauði. Nokkru síðar kom Porgils þangað og barði þá hrottalega með stálhúfu sinni, og kvað sig öll strá vilja stanga. Frá Brekku reið hann að Álfanesi og heimsótti Hauk. Sólvi hét maður, er stóð úti á Hlaði, þá er Porgils reið heim að Álfanesi. Porgils spurði hann, hvar Haukur djöfull væri. Sólvi svaraði: »Veit ekki, bóndi sæll!« Porgils harði þá Sólva með keyri sinu sem fisk. Gróa húsfreyja kom út og spurði Porgils hana, hvar Haukur væri. Hún kvað það bæði, að ekki vissi hún um hann, enda mundi hún ekki segja til hans, þótt hún vissi af honum. Reið Porgils að Kóranesi og leitar hans þar, en fann eigi. Hann hélt þá aftur til Álfartungu og fann Hauk í kirkju;

Hanesi

(baut) þar stóð húsfreyja í dyrum og bað manni sínum griða og *Porgils sjáldæmi*. Það þá Porgils og fékk stórgjafir hjá Hauki bóna og gisti þar um nóttina í góðum fagnaði.

(m) Petta haust, 25. nóv., áttu þeir Hrafn og Sturla fund við Porgils á Hellu fyrir vestan Á mótsvað á Hvítá og töludu um tiltektir konungs. Engar sættir urðu með þeim í neinu og hafði Porgils í heitingum við þá að skilnaði.

(l) Rétt fyrir jólín reið Porgils með 15 menn til Ólafs frænda síns í Stafholti og gisti þar. Þá nött vakti húsfreyjan þar við ölderð og móðir hennar; eldur var hafðar úti svo að reykur grandaði ekki gestunum. Tungrskin var og kyrt og gott veður. Nokkru eftir háttatíma komu þeir Hrafn og Sturla að Stafholti með 40 manna. Peir handtóku Porgils, en hann bað um grið. Hrafn sagði, að hann skyldi fá lik grið og hann hefði ætlað Sturla frænda sínum. Porgils spurði þá að, hvað þeir gæfu honum að sök. Peir sögðu, að hann hefði lofað konungi að drepa Sturlu Pórðarson og vinna það sér til ríkis. Porgils kvað þetta ósatt. En Kolbeinn grön, vinur Pórðar kakala og Ari Ingimundarson, kváðust vera vottar að því, að þessu hefði Porgils heitið konungi. Pórður kakali hafði sent Kolbein grön til Íslands þá um haustið, og átti hann að slyðja frændur og vini Pórðar og leggja þeim ráð til að verja ríki bað, er hann hafði fengið þeim til forráða, en *sýna* Gissuri mótsprynnu. Fylgdarmenn Porgils, er verið höfðu ytra, kváðu það ósatt, að Porgils hefði heitið konungi þessu og sögðu það alt lygi, er Kolbeinn og Ari báru í þessu. Ólafur hvítaskáld reis upp úr rúmi sínu og kvað Sturlu og Hrafn skyldu vita, að

Um fæssar mundir bjó Gutmundur grisad hinum
 vällum, og átti hann tvo ~~þötur~~^{dætur} eftir óðrar, bætar níð
 spuriðar. Þat var að tóum at þær voru að þro lórefl
 sin í Öxará; þá oppti eldri Þóra systur sína, hine
 lengi mundi þess að hafa, að ómlverksemi og besti
 þeira, og hvad hin heldi að fyrir ~~þóru~~^{hinn} mundiliggja i
 þeim efnum. Ingri Þóra kvæði ekki hugsa um
 þessháttan, fsvi ^{at} hún yndi vel høg sinni i fótum
 garti. Eldri Þóra ^{kvæ} þat að visu goti að gera hja fótum og
 miðum, en þó vori þær eigi svo glad verk og umatansamt
 að vera, að bæta goði eigi veit. Ingri Þóra kvæ
 óvist, að hin yndi hefur høg sinni annarsstaðar.
 Eldri Þóra vildi inn fái systar sína til að segja, hvenn
 mann hin ~~heldi~~ mundi kljós ser, og knad það
 einungis gaman, og aeyna hugspæki sína. Hún
 kvæði og mundaði segja kenni, hvenn hin vildi helda, og
 það tolldi hin óliklegt, að þær eftir lengi heima manna-
 lausar. En yngri Þóra kvæði þetta ófara, og það
 lítt nýrði koma fram, er að óðra óki-þær ræddu
 þetta nökkrum. Loko sagdi eldri Þóra, að þessi óskar
 hin, að Jón Þjómundarson, Svíngellingsur kenni og
 hefið sín. Ingri Þóra kvæði það líklega ~~a~~ og trúvilk-
 ar, að hin fengi þann er hin kysí ~~helst~~, en
 það vori Þorvaldur ~~at~~ Þráma. — Hún óskar að

Jóra hisfreggi i hrauna vori dant og Þorvaldar komi
bæti sín. Lmr. Stókumi: "Eg vild at Jóra oðri ólæg-
i vegi sós ci oldri." - Hrauna fóririn hylki varð - og hrauninn aðan
var.

Nokkrum á eftir settar di Jóna hisfreggi (1196) Og þat
fór sós, at Þorvaldur varð óra og ferk hemmar, ~~hafði~~
~~hun lengi frád henni af heitum hennar~~. En ~~þótt~~ eldri fórir
jin Sigmundur son, en hinn hafði fórumur viljat
Þorvald, fóttannat lefi þur uppi uit systur sínar.
Óra yngri var mistri Gissurar og fleiri bora.

Sýr Gissur var 15 veðra ~~ófins~~ ^{Kóngsfist}num Ingibjörgu,
dóttar Snorra, Þorlacssonar. Þessi ríðahögur vor fyrr
mugatur af Snorra, ríki sinn til Ósvekkar, með því at
tengja saman Þarlunga og Hawkdale, leitum ókun
um til hognatar ~~útbrot~~. En þetta fór í auman veg.

~~Brotthauð~~
En Gissur ^{ar} ~~og~~ Ingibjörg voru tengd saman ^{þó fram} ~~í Reykholti~~ 1224
með dýrtlegri veislu, ~~til afiliangs orðam bítar~~. Þorvaldur
kuptyr Vítey þetta ar, með aðstæðu Snorra, og setti þar á
stofn Klaustrar. Þorvaldur og var vigtur og Klaustris 1226
og þar var henni hanaki til dana dags (1235). En
um Gissur og Ingibjörg erfðadeyja, at freimund
illa, og var farið fremur hemmar sök um hans, fyrir hinum
var vanstíll i Skopsmunum; en ~~þótt~~ fyrir vanstíll
~~hemmar~~ og hanjar umi hinum Gissuri. Seir Snorr
og Þorvaldur reynku at lesta fyrir með þeim, en þat heyrnadt

f Utansteðnunar höfdinga.

Gutnumundur biskups fór utan 1222. Þótt
ár stefndi erkibiskups höfdingum á sinn fund, en
þeir fóru hverzi. Semmileg fyrir, at Siglvarar Guð
hefi sent erkibiskupi keru að hender Gutnumund biskopi.
Þótt erkibiskupinn eigi að leyfa Gutnumundi biskupsemiðbóta
affur, menon met leyfi þáfass. Lendi þá Gutnumundur met
brief til þáfans og það svarfiekk hann, at umhættin gotti
hann ~~hæddit~~ ^{það} leyft náður, ef hann vildi. Það vildi Gut-
numundur eigi. ~~biskups~~ ^{þjórnar} vildi hann halda sem lengst!

Gutnumundur kom frá Noregi 1226 og settist í stórum.
Hafsti honn met sér brief frá erkibiskupi til ymis ^{issa}
höfdingja (Gorvaldss i Hrana, Siglvarss ^{som} og Skarla Þjórhvatos) ^{sonar}
og var þimur stefnt utan. Einungis sendi erkibiskup-
~~inn~~ Magnusi biskupi í Skálholli þungork brief, óf-
ur hann fyrir einartaðsí og vinfengi vit órin
Gutnumundar biskups, ~~Karl~~ veik honum ír umhættig
stefndi honum utan. Gutnumundus ~~göt~~ ^{óf} hofði horit
honum illa sözuna vit erkibiskups. Magnus biskup
var frítsamur og vitur matar eins ~~og~~ ^{ekki} magni
fræðum hans, Haukadalir, og honum líklati ~~mis~~ ^{ekki} sjóm
leysi og bojalsemi Gutnumundar götu, og var réttisinn
mátar eins og Pall biskups fyrir næmari hans, er döldi 14.
Bátrí pessir biskupar vitu landslögin en það eyr.

Gutnundur sigi, og því gálu þeir aði fylgt konum og málum. — Þorkibiskups ókildi þótt aði og taldi þá a heila kirkjum.

Höfdingjar sinnu ekki þessum utansteffum og Moðruus fór heldur aði, enðu dí er kirkibiskups ~~óðra~~ fyrstuður him nýkosni er kirkibiskups ~~sentus~~ óstefti utan Moðruus biskops ^{pá} utan, en engir af höfdingjum. Þorsbóta

X

~~Erlibiskuparnir i Noregi urtu um þessar manndar einkennilega. Stemmlifir, hver fram af ædrum:~~

gerðu um nýl biskups. Því er kirkibiskup var dantur ^{ad} ~~þótt~~ ^{hálf} aði vel að nýlötat Gutnundur biðkappa, ósteftdu þeir konum utan (1230). Þetta án ósteftdu þeir Hákon konungur og Skuli jarl, allum þeim höfdingum utan, sem littluval voru orðinir nýr mildefni Gutnundar biskups. — Þetta var fyrsta utansteftna hickanar konungs til ~~ist~~ höfdingja. En sigi sinnu höfdingjar þessari utan ósteftun, og Gutnundur var þá orðin brunnur afelli og freysti sér ekki ad foru, enðu hefir hann sér sett óvenna. Moðruus biskups fór aftur embætti og fulla uppsveism nýla síma, og kom til landsins 1232. Þat ár vor Gutnundi biskups vikur í embætti af Sigurðri erlakirkupi, en hann sáh kyrf i frassi við alla götu meum, blindur og freyrður situstu árefi sínum. Hann dí 1237 og var þá 75 ára gamall, en verið biskups í 35 ar, en sjaldan hafði hann setit í noti á Höfum.

8. Snorri Þurðason og Kolbeinn ungi.

Ariðr. Þurðason dö i Noregi 1221; Kolbein sonur hans var þá með honum, 13 ^{ær, at aldri.} ~~at gannatt~~. Hann kom til Íslands ~~þeir eru ótar~~ og var einn uestur með Sifwali à Grund. En notekon sittar studdi Sifwatur him til ~~hættspæ~~ ^{þær at reisabir} Þósi í Hęgranesi. Þá var Kolbein í vetrargannatt og tolk hann þá virki fótar síns og sitti hann ungar löfþingi, enda jafnan eftir fónt Ralladar Kolbein ungi.

Veturinn 1227-28 ^{X. ventist} giftist hann Þórhólm, díttur Snorra

~~Kolbein hefðinn Regkhalti. Hjónabund freira varð skattur og áshlaður~~ ^{Citar voru að hér með kem og eru samrísir keira skamrar} verit gifið Anna. ^{þótt} ⁴ ⁵ fótar sínum var ^{þín} a alþingi 1229 og Skifki Kolbein óreðu, en var ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ fótar sínum var ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ⁹⁹⁹

frondur og ¹vinur heira i miðli og komu i söðum ^{and}
 þeim, en þat gerkk fregr, sú ²Snorri van þungur ³gym.
~~Görla~~ Síðar Skulason og Þorvaldur Ólssurarsen fengu
 þá söða miðþeim Skálðoya, at Snorri fengi helming
 góðartr. en Kolbeinn skyldi fara með ~~þeim~~ þau og veita
 honum að fingu. Óróki ^{skyldi fá} ~~þeim~~ Arnbjörn ^{or}, systur Kol-
 beins, ~~Skýldu~~ giftast; átti Kolbeinum að lösa systur sínum fyrir
 60 hundrat, en Snorri skyldi fá Órókju halflit godord-
 ít „Hafliðrunt“, Melður ^{Kvantit.} i Miðfirði til óbúðar og auk
 þess 240 hundrust. Þó ~~á~~ Órókju ^{Kvantit.} og Arnbjörn ~~giftast~~,
 en ekki lét Snorri son sinn fá all þat, sem henn hafði
 lofat.

Kolbeinn lejð nni að Flugumijri og var vinfengi
 þeim Siglvals farit að minna. Ymisir óspættar meum
 klups i miði þeira undan戒singa. Um þessar
 munðir lét Kolbeinum drepja Hálfr Guttormsson,
 meðlistiðanda i Miklabæ og son hans, og annat hafi
 hann ekki til saka umistensat, at harn vilti eiga
 fara með Kolbeini i miði Siglvaldi vini sinnar.
 Af þessa, og yrran áðru, lá vís dýrkh að þeir Kolbein og
 Siglvaldur berdisk að fláfarlunum (1234). Kolbein kom-
 þannat með 720 mannum, en Siglvaldur hafði 487 manna.
 Frondur fengu þá söða og Skyldi Magnus biskups gera
 um miði þeira.

Kolbeinn ungi og Snorri Sturluson komu á alþingi
 settu sunnar (1274) með 1200 manna líðin. ~~Stórhóp~~ leigt
 afritleya á menn og barnari þoi allur at bera vopn
 til dina; en þó lá við at yðti hérð að þingim. Píllur
 miklu veitti einum þingmanni Kolbeins leana. Var
 hann at hefna fyrir fátar sín, sem var prestur. Kol-
 beinn hafsti um svoit viljat drepa pennan prest og
 píllum en þeir flýtu at Reykholt til Snæra. Ekki
 hafsti þó prestunum annat til saka umsíð en það, at ganga
 vel fram ^í ~~at~~ Flatarbungu með setta umleikan milli kym-
 Galbainsa Sighvats. Þorvaldur Gissurarsen og Magnús bisk-
^{broður hans} uppi ₄ hanna í sönum og fríti að þingim. Sighvatn kam
 eigi að setta þing, því ^{at} honum fáttu sottir illa holdnar,
 er gerðu vora á Flatarbungumfundinum; Örðkjá hafsti
 farit bætan um byggðir með óspakarmi. Afhr Þing
 stóður þeir Sighvatn og Kolbeinn ungi heilum sönum
 og hanna sér vel saman um, at vena ir binnin
 frora Sturlusar, til að hæda upps aðjöfnud Örðkjá
 er hann hafdi vist lendur myrra. — Vorid eftir (1275)
 fór Kolbeinn utan og fækki Sighvati viki sitt til ^{forgáta.} ~~kam~~.

9. Sturla Sighvatson rekur erindi konungs

Sturla Sighvatson fór til Ríms 1233; hann
 þurfti að fá launin fyrir sín og fátar sinn. Það var
^{it af öðru megin þeim nō gytinum}
 Einkasjalasain Bjarna Benediktsson © Borgarsjalasain Reykjavíkur

hun hevum met evipum og leiddur mille kirkuna og illa
leikim af Kirkjubjörnum. Æt þetta átti at hóta fyrir
álu hans. Hann fíð 1234 kom Þurla til Noeys og var
met Hákonri konungi þann vetur. Þog hér at kennungar
hefi fundit at Þurla var órætrunar gjarn og bílast
eigi árök. Samdisk þat með þeim Þurla og Hákonri
at Þurla reyndi at kenna á einueldi i landinum
eiga fyrir þat heimarsundar van af Hákonri, er honum
var poski verðað, ef þessan yrkt framtímið. Hólm
hefði Þurla at viðum eigi landit með manndrapnum
en teka heldur hóttulega meum og senda þi utan.
Hákon tolatað ~~infuðum~~ ofh þær í móti hugsum
Sinni og hefti líkla Samvisku appri. Málstáru
meum Sinn lit hann þannig dregr, at henni íoste
knæðra kam þar hrezi norri; dyggir þjóner hans
þektu endi y vilja hinsbinda Sins og sín fyrir nekkim,
en þeim var síður launut trúmenuskan.

Vorin 1235 kom Þurla til landsins og óræddist
met fótar Sínum næsta vetrar; henni fískir fáður
Sinn og bretar i lit með sér. Sighvati leit þó illa
á þetta órælyð sanar Sins. Snorri Þurla son fylgde
þeim eigi at málum. Meðan Þurla var erlendis,
hefti Órðkrin farit óspaklyn i ríki ~~Þurla~~^{hans}. Snorri
taldi sér þetta óvirkumandi og vildi eigi leða.

Þá um arnatum safnati Skurla mörnum at
 sér og hild met 1200 manna at Reykholti. Snorri
 frætti af líðsafnari þessum, og Órðkja safnar um
 Vestfirki 720 manna og ~~þær með þa veðrin i dílum.~~
 Snorri vildi eigi hefja ófrit og sendi nortunum í miði
 fronda sínum og leauð settir, en Skurla vildi engar
 settir. Þá tók Snorri þat ráð, at fara frá Reyk-
 holti sútur á Nes, því ^{ad} þær ótti ham hinn lein. Skurla
 kom at Reykholti á Þalmasumud og (1236). Hann fór
 þer rauskhendi um báim og lagði hér arð undir líz.
 Sighvatur hild sós nortur, en Skurla eldi Órðkja um
 Vesturland. Þeir fundust ~~at~~ ^{þannum} i Dýrafirki og
 varð þar komið á söttum með þeim. Skyldi Sighvatur
 gera um mið þeirra á miðju sunni ~~at~~ ^{þannum} Haldum á
 Pangarvallagölu. Sighvatur kom ekki á þennan óthagnað.
 En þá lét Skurla taka Órðkja og fara met hanum upp í
 Surtshelli; skipsadi hanum at stinga ír hanum augun
 og getta ~~hann~~ ^{ef} hann. ~~áfjórsaman~~ - Hann hafði þó gjóta sín
 eftir þetta og innar meideli voru ~~þannum~~ ^{ef} hans ~~þannum~~
 áhrumum. Skurla hefir ar líkinum viljat at eins
 gera hanum þessa ólund nimmilega fyrir óll
~~þóttum tiltekið was~~ ^{hans} og ójófruð ^{hans} med þani at hestakum.
 Eftir þetta fór Órðkja sútur til Rámu, sertil ólun-
 hóru, eins og tökkarist miðjum þessar mundir.

Jón Þóðarson

þorleifur ~~Hólmasson~~ i Grótum í Akranesi varði
 Þurla mikspgum i Borgarfjörð. Þetta leiddi til áfritan með
 þeim. Þeir bortust at 320 i Borgarfjörð um sumar
 mið 1237. Þurla hafdi eos mama en ~~Bárdur~~ ^{menn} Þorleifur
 um 500. Þeir bortust með akrafa og filla um 300
 þaundar og margir urtu sárin. Þórir Rannuska og
 tók Þarla sjálfdanni. Hann gertist ~~hunum~~
 Þorleif Þóðarson og Ælaf hvitaskild, og fór þær
 utara fyrir sunnar, og einfórumur Þorlakur Lekaleiði ^{spurð}
 Þóririnn Jónasson (af Svínfelli) og Snorri Þurleson.

Þarla fór inn til húss síns at Sandfell og sneri
 brött huga sínum til Gissurar Þorvaldssonar. Með
 360 ⁵ mama fær ² him ³ tutur um land og gertí Giss-
 urin ord at finna sig við Ápavatn. Þang at kom-
 Gissur með 40 manna. Þurla hund hanum og mæm-
 num hans at leggja ritur vopnin og það gertu þær.

At því kunnu lét Þurla hundtaka Gissur. Þegar
 Gissur sparti, hvernig a þessu stóri þá varar
 Þarla: "Ef að eigi um ^{Gissur} at ey ^{at} ella meir meiri blát
 en at ^{óðrum} a Íslandi, en þá sykir mið sem allir sín
 yfir kannir er því ek. Frum ^{at} eg uggi þig um mama
 í Íslandi, ef eigi fer vel með akkrum". Hann lét Gissur
 sitan overja sei brúnat og utenför sína; — en Gissur
 sigr yfir Rosseid. Ormur Gissur var lengum til at gosa hans,
 þar tilnum fari utan.

höftingja. Þvíðum þessum var fyrst heldit leyndum; en síðar kom
þat í ljós, at Gissur var fálit á hendur at láta Þóra fara utan á Konungs-
fjöld, eða drepa henni at átrum kosti. Þeir Gissur og Falkeimur höfðu leyfifund
með sér norðar á Hili og vœtu þar óárum sínum. Gissur ólefuði síðan meðum
sínum til hin og las fyrir þeim konungsbréfin. Snorri í þeim
Vagn
Rallaður landrata mátar. Þó Gissur svað met 70 manna at Reykholti

23. seftember 1246 og voru þar fórir allir i svefn. Þeir brachu upp svipu-
stopu Þórra, en hann komst þarinni Kyllaze, fáklæddar og vognlaus.
Heimilisprestr Þórra lét kúja sig til að visa þeim að leynihúsiet dalkjall-
aðum, sem Snorri konost í. Þangad gengju 5 meðum, og hick sé Árni
beiskur, er veitti honum leanaðar, er adrir hiknust sér vid. Þetta vor-
sitt hitt næsta og hörnuða legasta nistings með dem umnið var i Gustavabók-
inni, og þat fóru fremur, sem Snorri er einhver frögasti Íslendingurinn, sem
hefur fórt. Hann var höfður og heortur afir alla samlitarmönnum sina, endulegur
atgerði. Hónum var flest udd gefist: birkmálar i leitlogi, hagsgjör, vesturbýggjum
og verkhagur, stjórnunar, ístutunur og mestri fíarsjálfs matur. Hann er oft mikill
fó og næst undir sig með ymu moli og ávaxtathvel. Að blaðna árum sérum um
hann hafa ~~verið annars ríkasta matur~~ ^{verið annars ríkasta matur} ~~verið rafsi á Íslandi~~
~~verið annars ríkasta matur~~ ^{verið annars ríkasta matur} ~~verið rafsi á Íslandi~~ ^{verið rafsi á Íslandi}
verið annars ríkasta matur ^{verið rafsi á Íslandi} ^{verið rafsi á Íslandi} og munu aíur
hans hafa ~~verið annars ríkasta matur~~ ^{verið annars ríkasta matur} yfir million kr. eftir miðtun veritloji. Hann lét mikill tilsín
taka ~~opinberam málum~~ ^{at fyrir} og hafði mikill manna forset. Þorvetlindagötur vor konum
gefist af flestu fíingrunum ~~Hiltung~~ ^{at fyrir} i Víðidal og Midfjörð. En ~~at fyrir~~ viði hans ~~at fyrir~~ í Víðidal
Hann vor lözsögrmálin fvisver, 1214-18 og 1222-32. - Hann vor listamálin. Skáldgöt
alla manna fróðstus um allan fornari fróðleik, sagfræsi, brafsar, ~~götur~~
~~skáldskaparferlin~~, ^{Erlinga-} ~~rimfjöldar~~, en einhvern fó sagfræstir, og skáld-
hing meðli ritsmillingar, og verið hefir ^{at fyrir} á ^{at fyrir} Íslandi.

Þessi mikilli matur vor aði gallblaus. En þeir eru smáumurir aíur í Þórranbur ³ ²
næstur ~~þórranbur~~ ^{þórranbur} ~~þórranbur~~ ^{þórranbur} ~~þórranbur~~ ^{þórranbur} ~~þórranbur~~ ^{þórranbur} ^{þórranbur}
eftir þrigðum langt kanni kenni i því góða, reigarniku og myggsum, því þær er

hver matur, sem hann kemst þar lengst eru næst. — Og ~~þó~~^{mittir} hef filettum, jafnvel þeir sem einnig eru mikilli i göt leik og manna leik, hafa að jafnari meiri ástrikur en meðal manna. — Snorri var nýj fjaðgjarn og lauslætur í meira loji, en þau vor i þam líma höfðingja berogur óðra sáta. En óðrengur var Snorri aði og síst af all blöðþyrstur bardognumdu; hann var frítsaman og sáttfis og umi allri fegund.

Um líma vitsu þeir Gissur og Þórhallur með til landum. Óðr kja hef mi flokk moti Gissuri. Hann og Guðlaugur son, Guðlaugur Snorri, fín uppróðublaði til Nortureisdals á effangadög jölu (1245) með 600 manni. Þeir komu uit i Reykjavík um jölin og drapu þar ~~hinsbundiðum~~, ^{Hilding} san Björnar Þorvaldsson ^{og hafi seð i bretti} g Hallveigum Snorri. Hann var aðin í förmni at Snorri inn haustið. En Ormr brött ikonu sildi aði vera met at drepja Snorri sjóps sunn Hallveig hafði dair um sunnarid, átar en Snorri ver vegum. Heimskipta synir heumar, Þóður, Ormr, fjaðskipti of Snorri vilde hafa ekki fí haustið helminga. Gissur studdi frendur að i persa ~~fugl~~^{en} heim sandið eigin ad illulegti að Snorri í fjaðskiptum.

Gissur óð um jölin i Þróðralungs og hafi vört að sér, það varri Óðr kja og hella fari sem skjóðass andur í Skamplæginum ^{en} svörunum hori a. Gissur fiski kaðsinnir af honum og flætti í Skálholthá náttir Þigvarðar biskups, en Óðr kja kom ^{þungu} i dögun 2. jan 1242. Biskup regndi að söða þi, hann var góðum og vinnablaði matur. Óðr kja vildi það, að biskups gerði um nálfærri, en Gissur vildi hóla konung ennen ger að um malid. Hann hefir lírist að, að biskups yrt af samgjörum og óhlutdrogum, en engin hóða að Hálkon gamli domdi. Óðr kja er að, að rett, fjarar evona stóð a. Bardagi talkt Skjöt og tök Gissur og meðum hóum vigtum upp að húsumum, og hellu vetrar að þekjurua ^{en} spyrta biskups, fyrir líma að skjá uppi. En Óðr kja er að fari ~~til~~^{til} hringstjórnar. Biskups er að goskum eftir að hér fóruður Gissuri. Þetta sítar kom biskups í öllum skrátu og hafi bannsöng yfir Óðr kja 3

nömmum hans. Stórvadist þá leirðozum og sitt
sett kamst í með þeim, at Sigurður biskups gerði aðum
um málit; leyki biskups sítan Órðkyn og meum
hans ír bannu. Biskups var ~~vildi efta frit~~ fritloklaður meðan
og hefir leitit þetta ríð, til fæst at slátra blöðubl-
hellingu. Bannsöngurinn var geigvunlegur og henn
skaut flestum skelkjum bringu.

G.A.

~~x~~ Liðsor vann eisf at fari fyrir biskupi, at
halda alla Sættar skilmála. Þiten fór Órðkyn til Reyk-
holts og tille hundsæl et arfi eftir Snorr, at konungur
ski þar ekker tilkall til. En sunnarist eftir kom
Kolbein umi sutor met meira meum og fundust þur
Gissur Kolbein og Órðkyn við Hvitárbreiðu. Þa svika
Liðsor Órðkyn og sett þá, or hann hafði svarist at
halda veturum átar. Sigurður biskupi liggði þótti
illa og álaldi Gissur hárlyga, og miðrum fitti hon-
um þa farast illa við Órðkyn. Órðkyn var
kúgadr til at jásna þeim Kosum ad selja Kolbein
þjálfðemi um málit, fara utan það sunnar og
næra i godluvartholdi þangat til. Kolbein umi
krat sva upp miðjum oranglötum dóm i málum.
Hann dæmdi at vísu Órðkyn arf eftir Snorr,
en gjalda skyldi hann fyrir ^{at}farir og vigr: hæfð
Reykhol, hæfð Raflahall og hæfð Bessuhall og þau

gottar, er Snorri hoffi aðt. Þar á ofan skyldi Órðkja
vara utan í Þar - ^{pjóði.} ~~þat~~ ^{þat} ~~þessum~~ ^{hetti} leit vald Órðkja undir
lok og er hann ír lögumni, ^{at} fari ^{at} kann óð i Noregi 1245.

11. Deilur Þórtur Kakali og Kolbeins unga.

Þórtur Kakali fór utan með Snorri 1237
og var kyrstettur í Noregi af Hákonni konunginum þar
til hann frétti, at Snorri væri fallinn. Þá fótti
þóttur at sleypa hannum til Íslands og jafn velhuppis
leyf. Kolbeinn ungi var inn lang valdugestur löft-
ingi Ólandum og ekki að látna drepia ~~þann~~ ^{þarf} um
sumarist (1242) er hann kom af skipsfjöld. En
Þórtur komst undan og sástur at Höldum til Hein-
varar syður sínum; hin tökk vel við hannum. Þórtur
leat Halfdan ^{mæg sinn} sem líðmeistari, en fari tökk hann seimlega.
Fari ^{at} kann var hoglatur mada, frískunnur og vitar.
Hein vor eggjandi mann sínum til líðs við Þórt;
hin kvæst aldrei hafa eggjat hann til stórrata, en
mír mundi hin gera þat, elda teknar hin ser vopn
i hender og reynbi hvort mann ^{er} eigivilda fylgja sei,
en fari ^{at} bóna sínum búlyktana. „Iwo lík mið,”
segir Halfdan, „sem hin fari meira við en ókýfa-
lisen, ef vel að fara“. Hann kvæð sei eigi ótrí-
deilur hentar, enda gamall ordum. Vildi kann

fyrst sja, hvæ Þórdur fengi mikum styrk. Hjá frendum
sinum og vinnum á Vesturlandi.

Þórtur fórum ^{þa} Vesturlond og safnari þar 220 manna
enkkjá píði Halfdani fóta mógnarlitit lit. Þórtur fó
þa at Brattahlíðat og ook fótan Orm Bjarnarsona
settist sjálfur með meum sina í leid. "Hjalti, biskupsan"
(en magniður biskups)
for i Skýndi norður, og fekk Kolbein unga til að safna
lit i miði Þórti, Samlendingum til styrkar. En a
medan sífunda bandur syðra um 700 manna y la
merri at Þórtur heftist uit þa í Skíðahlið. Biskup hib
adi Þórti leamferingun ef hann legði til orustu.
Eictur Þorvaldsson leikadi þa um setur og ein var sett
með mænum þar, at Heimör g biskup Skýldungar
um málit, en fónd, sem þau kynni at greina á
um skyldi Heimör gera ein; Þórtur vildi ekki atra
kröki. — Bandur voru dæmdir til að borga Þórti all-
militi fi.

Þórtur meit sva vestur meit ^{meum sinn} Vestfirðings. En af
Kolbeini unga ^{og hjálpar} þat at seyya, at fóir voru a leit suðar
meit 720 manna (seink i növ. 1242). Sínum dags lögða þeir
ups a Fvidagríði i Krapadrifnu, svor ^{at} meum urðum höf
volir. En er leit a dajnum gert fórt að Rafalsbygl á
Norðan, seo ^{as} meum fórn villir vegar. Kolbeinn heð mann
sinn glima sér til hita. Nokkrir dómur voru hulda, ótrir

meiddust, og margir ljunda vojenum sínum. Spurðir
 eigi haldit þeim. Um kvöldit birti upp og komust þeir
 undir morgun at Gilsbakka. Þar fóru þeir, at Þórtur
 Rakali vori í Lundarreykjadal. Þaðum eftir fótti Þórtur
 einum af Nordlendingum, er þeir fóru um Reykholt, og
 hóðan þá fórt sinni vetrur með Grimsá. Hann óflokkt yfir
 Hvitá á „Vallarvandi“ en isvar á ánni, eigi hestheldur
 heldu þeir upp á „Grifarvat“, fyrir ofan Hvitárbaði.
 Þegar Þórtur veid yfir „Teningstókinn“, milli Hvitárbaða
 og Þingness, fíll hestur hans á kaf og varð Þórtur allur
 gefn vatrur. Hann fór heimad Þingnesi og hafit fata-
 skipti hjá Berki, Ólindanum þar. Börkar veid eru með
 þórti til vatns, og hilt þórtur þat at Stafholi
 og sva íst Myrar. Kolbeinn fór at Hvitárvíllum, en
 þar frétti hann at þórtur hefti sunnt frí ánni og hitt
 sarna vart hann ad gera. Börkar var nýkominn heim
 frá vatnum, er Kolbeinn kom at Þingnesi. Hann fóttist
 ekkerl vita um þórt, en af ýmsum vissi Kolbeinum, at þau
 var ósatt og lá mit sjálfi at hann dropi Börk; en lit
 sér þó á endanum nejja ad vona í ymsum fimmstír hús-
 um Borkar. Kolbeinn eldi spít og sán þeir hvort til annars
 at ætta hvor. Þegar Þórtur kom til at Hlíða, var nýjög
 dreigit saman með seim; aðin var illfar, en bni var
 á henni. Þórtur let draga hana á land vestan oneigin

eigi og var gertur skilnatur þeirra 1231. Gissur byrði lengi að Reykjam i Ölfusi, og ¹²³⁰ R ãr (1229-31) var hann í Noreg med Hákon Konungi í miklum ondum, og fyrst gertist hann hins meðan hansk og Skatilsœnum.

~~IV.~~ Leinsoy æður er soþ. fell Sturla Sigvatsson 1238. Þessa tilindi heimast sanna haustid til Noregs. Erindorelli konungs var fallinn. En konungur hetti sér bratt Skatnum og kom sér saman við ekkibiskups umfð at senda til Íslands svo nýja norðra biskups, en örygt kassorinu Íslendingu. Þessa norðra biskups hafri konungur á sinn valdi og vora þeir dýggjir þjóruðar hans. — En hófst þeir ~~ed~~ ^{ed} sérstaklega aman þeir, var jafn dýggjar gott þjóruða kirkjunnar en effir at vita. (Gissir biskups voru þeir) Sigvardar Þóðmarsson ~~íbóli~~ ^{var} að Skálholtsbiskups og ~~en~~ ^{en} Þiðolfur munukur Halabiskups.

Snoði fari til Noregs eftir Óðjarkarðar ~~1237~~ ¹²³⁹ og var með Skála jörli, frá vinnisínum í ~~þ~~ ^þ ãr. Það var hann konum i óvinæstu við konung og heimadi hann Skála at látta Snoða eda Íslendinga fara heim til Íslands, fyrir en hann farið ~~bi~~ ^{bi} ~~ed~~ leyfti, og gerti vatn fyrir erindum Ónum til Íslands. Skáli, sem nái var andum hertogi, ~~leyfti~~ ^{ingang} ~~at~~ ^{at} ~~fara heim~~ ^{okkermann} Island, ~~tilfarar~~ ^{okkermann} ~~les~~.

þegar Snorri var ferdur inn komu konungsþjórar
með breif. er býrðu honum tilförl og sýntu þeir
honum. En hann svordi: "Hér vil eg", og honum
förl i áleyfi konungs, en með leyfi herlögans. —
Herlögum og konungum eru engir vinnar, fari herlög-
um neyndi i ~~tröggð~~^{at} til ~~volda~~^{at} til volda i Norðri.
og fell i orustu uit konung heim árum síðar.

Eftir tilförl Snorra Leikast kennungur jafnun at
má ein slíkum höfblingum, ein sonum þeirra aðum
fund, og hólela þá til af framkotina erindi sín að
Ghundi, fagottart þeirra, senda breif og sendimenn
til annakar höfblingja, og siga þeim að aða höft-
vigeja; með öðrum orðum: Hann sigarí höfblingj-
um sannan og frægji þá þannig og veikki riki
þeirra ovvald. Hann setti einnig hvern til nýjarar
~~stóras~~^{stóras} vitannan, og allt miðari að því at rýða fyrir
og samhelda landsmanna, frægta þá að eifeldum
~~ó~~^ógertum og þannig trúekja hjá þeim þá Skarð, at
sjálfssorreti þeirra vori þam meiri fóri hefndararjóf.
Hjá hví, hleypidómar og óföldi annara þjóðum
þessar mundir. Sluddi konung nýjörg i framkotnum
sínum.

Sunnarit 1240 sendi konungur þá Egvinð bratt
og Þorri fréttu til Íslands, með breif til ~~ísmála~~^{issa}

árinum, þegar hann var konum vestur yfir. Þetta tafdi Kolbein miðj vist ána. En við Hískará skildi með þeim, og konst fórtur klaklaust til fræta sínum á Indofeltonesi, en Kolbein fór norður, eftir freydarlisti fír en kastnadrusma.

~~80.~~ Sunnarit eftir gerði Kolbein íþrúa þá með seka, er verit hækta með fórti, og þá ekki kann at líta drepja Hurlu þirtarsan. Sognritara, en kann slappa undan og fylgdi fórti frænda sínum at málum síðu.

Þeir Kolbein og spintur drápnu miðnum hvar fyrriði mun ávist; meðum voru handhöggnir, fóthöggnir og kvaldir á íþrúa vegu. Kolbein lét einnig drepja Tunga Sighvatssan, er býði að Reykhólam (um þáskra 1244) þóði þá spintur 15 stórskip af Vestfjörðum, með 210 manna, og fór að þeim náttur fyrir Horn og inn á Tungaflóa. Kolbein frétti um herbinat spintar og gerði einnig út herskip af Norðurlandi; hafi hann 20 skip og voru að þeim ~~40~~ hermenn. ~~Forsa her~~ ~~hjófningjar~~ sittust á miðjum Tungaflóa, að júsmessudagur morzun (1244). Þar tökt hótt sjorasta, hin fyrra - sitasta, sem teljum at ^{hafi} verit á Þolanti. Fórtur hafi mikkit grjóti i skipum sínum. Það meðan hótt er ist gisk honum leitt, en Kolbeini. Þátt mikill veri lítsmunur. Vestfjörtingar voru leika vanir gjögur

Hugar leit að dejum hallarist miðja á fjörð. Þó Kolbein
barist eigi, fóru ^{ac} hann var litt heill, en fjörður barist sem
verserkar. Loks sá fjörður eigi annan kost vennt, en
áhaldar undan; hann hafði mist fiaðnum, en
margir voru sorrir. Ein af Kolbeini fillaði 50 manum.
Kolbein híll vestur á eftir fjörð, vestri i Fréttaklyfuvit,
og fór suðan inn á Laufjardindjúp. Hallaridum
þar bændur á fund og líf þá sverja sér trúnað. Ein
þeir voru margir, sem eigi koma, en fljótu til fjarla ^{of}
lægu þar íki und hin ⁼ sunnan Kolbein vor vestra.

X

Þetta sumar reyndi fjörður at ráðst á Kolbein, en
þat mishepnadist, fóru ^{at} hann fóru níðum. Kolbein
sendi um haustlit annan með setabæt til fjörðar
en þat varð árangurslaust at æðra en fær, at gryttan
sett um ~~hend~~ tíma. Fjörður vildi eigi annar en fí
rikir fóður eins þar myrra, sem Kolbein hafði tek-
ið undir sig; en Kolbein vildi eigi ganga at fóru. Hins-
eftir gengu manum eimur i milli þeirra og fengu þá ófá-
ðir okýldu leitað fara til Noregs og Löða Hákon
Konung gera um ómál þeirra. Ófá fessu varð spí-
stekkt, fóru ^{at} Kolbein ófá um sumarist (22. júlí) of minn
cinn, en hann hafði fengið mit byltu, 36 ára gamall.
Vinsell munden var Kolbein umgi metal þeyra sínum.
Hann var tveggja hundraða jóm, skörungur mikill

braustar og öfull til þeir frankvænta. Ætur en hann dö, gerði hann sú ráðstöfun, at fórtur fengi gotni Sigurðar og jötaci sánum virð Braud ~~nokkrum~~ Kolbeinson. Braudur var frondi Kolbeins og skyldi hann ríkja yfir allu herad frá Öxnadalshéð til Hrútafjörð og hafa ólyk hja Gissuri Þorvaldssyni.

Fórtur settist inn á fótur leigð sina; en bratt gerdist örvináttu milli Eyfjörtinga og Skagfjörtinga, er slofari með af röglundri umsonn óspækkarmanna. Þótt ist Braudur verða fyrir aðgangi fórtur og sendi bátnar á land til Gissurar og heit henum kenna norður sei til skýrskar. Fórtur hefir vilja ná allum yfirriðum myrra og hefna sín á Dobirningum, en þeir voru bana meum fórtur hans. Braudur var engim helja, en fremmur spakur og freiddsamur. Fórtur safnar líti g fyr med Þormanni í miði Braudi, er einnig safnandi líti og hefur óður manna. Freir börtust í Hangoresi ^{i Skagafjörði} 9. apríl 1246. Þat var ein hin mann okastar orsta, sem hér hefir verið hér á land; um kvöldit lagn ið lik á viggellinum. Þar fellbana og tök inn fórtur ríki hans undir sig.

Gisur Þorvaldsson kom norður með mer 480 manni nætt ^á eftir Hangoreskardogánum. Hann lík Skagfjörtinga ríma sei hollustu líta, og þat jafn Einkajalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

vel þá, sem nokkra áður höfdu jafast ~~þórtar~~. Niður
 þórdur eigi mega síða kyr~~ro~~^g sagnar fyrir líti og vill
 leggja til orustu miði Gissuri. En mægum ora nán-
 isstalar blástríuhellingarnar að Þangsnesi og fengu konuð
 a settum með þórti og Gissuri. Þat varð at settum, at
 þeir hafi ~~skýldi~~^{3.} fara til Håkana konungs og loka
hamn ger um mál þórra.

12. þórdur kakali fer með erindi konungs.

Gissur og þórdur fínur á konungsfund hausti^t
 1246. Þær óvöldust þeir notast vetur, en náðal þeiru dís
~~Konungs~~^{hann} að frest og vildi eigi gera um þat. Vist eftir
 kom sendiherra þáfans til Noregs, Vilhjalmur Kardinali;
 átti hann at kryna Håkan, son Håkana konungs.
 Konungur kom sér vel við Vilhjálm með fiojjófum, og
 fílkk hann til at skifta sei af íslenskum mánum
 og leggja þat til mala, i nafni þáfans og Kirkjunnar,
 at Ísland gengi undir Noregs konung. Konungur
 til sitan birta þan um mali kardinala, at hann
 "fældi örteigandi, at Ísland þjónati eigi undir ein-
 hvoren konungi, ~~en~~^{sem} óll önnur lönd i verðelinni!"
 Þátt samþriðið með Kirkjunnar földu þáfan og
 erindoreka hins, nálega óskeikulan í fleslu. Þat var
 fyrir myggileg af konungi~~s~~, at hafa styrkt hju Kirkjum;
 með að fumi sinn at leggja Ísland undir sig.

þeir fórtur og Gissur voru lítuir skyja frimálum sínum í áheyri Kardinala. Fótti honum fórtur hefa betri málshat og var honum hlynkari. Lagði hann það til fessa máls, at fórtur ~~veri~~ settur yfir Ísland og samþykkti konungur þat, en Gissur mati láta sér lyndar ~~at~~ vera í Noregi 5 ár, í einskonar tillegi. Hann urki illa hog sínum fessi ár, enda var han offgjölfill. Bjósk hann uit því, at fórtur yrði hárður fræðum sínum og virnum. Þá persum árum fór Gissur gangandi sunnar til Reim. og fírek lausn allra síma mala hjá þáfarum.

Fórtur skildi eftir í Noregi Þorleif Bötvassum skarða, fræða sinn í einskonar gislunum fyrir sig til fríunataar uit Håkon konung. Fórtur tok a Íslandi ríki og eignir Suona Þorláðanar undir sig og mælti engjum a noti scíri ráðstofum konungs. Hann tok límis undir sig ríki Þorleifs í Görrum og var látt heita svo, at það verdi fyrir heimför hans með Suona (1239) í óleyfi konungs. Fórtur kom sír þó vel uit Þorleif fræða sinn, ~~var~~ og fírek honum ríkit og völd pers at léní. Síðan fór fórtur um ríki Gissurar og lagði þar gjöld à hundur. En kerátt kom það i ljós, at meira bar a yfirráðum hans ðér til handa en konungs. Vildi hann efla völd sín sem mest og verði

~~Særafanni~~ sjálfstæðugagnvarl óvinum sínun og ífundiðsmönnum. Enga tebraun gerði hann til að látu bændar greifta konungs & katt, eins og hann hafði gengist undir sitt konung. Leiddi þetta til óvin-áttu milli Þórtar og Heinreks Hólabiskups. Biskus var norðan matur, dýggur konungsþjón, en da til biskupes losum at um dir loji hans.

Hofitt gélær Þórti að ná völdum í Íslandi, ein-um voru Sunnlendingar hennur andstöðir og regti henn gjáld að bændar þar, en það voru þegar og vinir Lissuran. Svátti þeim hefta að borga gjaldit, en þjóna Þórti opin berlega. Hafði Þórti eftir breytti ára stjórn, næst yfirrætur yfirvalga fræm fjörtingum landsins. Óg á alþingi rétt hann nilega alltu einum. Ólaf hvítkáld, frondaheim, gerði henn að lögsögumann að þingim 1245. og það vor lögm gognokk, því ^{ad} lögo réttu aði þar ein að rath.

Óþegar Þórtar hafði orðið hér fyrir árin (1247-49) var hennum Stefnh að konungsfund, og með Heinrekkur hafa átt mestari fátt af svi. Þórtur fór ekki utan þat ár, en Heinrekkur fór utan og regti Þórt kapp samlega eftir konung. Mjög manugar fór Þórtur til Noreys ⁵ 1249. Það vor hóttaleg fyrir henn að fóra, en hitt var einn-

annar mikil hótt, at síðja ~~Kyrn~~^{krón} óhlyðrashásk konungs-skipsan, fari^{ad} nögrir voru ófundamenn, órinir, og nögrar meða leiðspjóna gat. Hóttan fengit til at ræta þótt af dögunum.

Fjörður hafli ríki^{krón} Þar er yfir mest allt Ísland og gat enginn reist rönd um honum. Yfir ríki sitt setti hann ymos hæfingja, Vorleif í Götum yfir Borgarfjörð, Egjálf ofsa yfir Skagafjörð og Hinavatnssjónum, Hrafn Karlánsan yfir Egjásfjörð, Þorlak Ólarsan yfir Líturmannahérað, og yfir Vestfirthi setti hann Þorlak fjörðarsun, Hrafn og Nikulás. Oddosyni

Petta haust, sem fjörður kallati kom til Noregs, varnar meðir góðræðum frá Íslandi þar. Þá um veturni og vori eftir (1251) var mikill sveitardráttur og skemur milli Íslendinga, fari^{ad} allir vilda heim til Íslands en konungur leyfdu freim línum til Íslands, en mest vilda fylgja miðum hans. Konungur sa, at hann hafli næst ríki Snorra undir sig, án mótsþýrum af hálfa Íslendinga. Þat lát fari næst at reyna at nái fleiri góðræðum í landinu með hægu miði, fari hæfingja til at gefa þau upp. Gal sós konungur, sem einskunar alls herjargoti á Íslandi, samið vid bandur um gjald og skyldur freira, eins og gotar voru vanir at gera. — Petta er gífur Oddvarjan o. fl. upp góðræðin and konung

Hein verður leikur var i Noregi þetta ar og veri at
 því allum árum, at Gissur Þorvaldsson vtri sendur til
 Íslands en fórti haldit eftir. Fórtur var síðan neydd-
 ur til at taka sýju i Noreg af konungi og sá hann ekki fram-
 ar Ísland, því ^{at} hann díðar haustið 1250. Þá um
 sumarið var hann í herfert með konungi á Halland
 og sýndi þar svo frílega breysti og hekkosku, at kon-
 ungi spötti mikil kvara at hannum og vera ósendarverður.
 Fórtur var mjög rínselt matur, hraunteleika matar
 mikill og hæftinglegur. En hann var mjög drygileg-
 feldur og fór svalegur og ~~of~~^{of} fengin vid vin. Hann var
 glædimatur mikill og hækklannum sínum. Stórar
 veislur, þui ^{as} hann var besti vinfastur og ör-látur.
 Þetta hausk (1248) sat hann eitt ~~síðus~~ kváld at drygilegum
 með orðnum sínum og var mjög álvætur; fírek
 hinn sva brief frá konungi, sem glæddi ham mjög.
 Hann kvad konungu ófla at gera sig at mestu manni
 og leyfa sér heimför til Íslands. Þá hækklannum þoi, at
 fara aldrei af landi hærin, ef sér andnáður at koma
 heim til fórturjartínum. En þetta átti ekki at verfu.
 Hann drakk mið fass og fírek síðan at svif ^{og} andalist
 skónumu síðar náloya 50 éra gamall.

13. Gissur og Þorgils Skarði fara með crindi konungs.

Sumarið 1252 sendi konungur þai Gissur

Jorvaldsson og Þorgils skarða með erindi sín til Íslands. Hinnekkis tilkiskup var knytt af hani i leslina og átti ham ~~einum~~^{einkum} sérstaklega að valda yfir Gramferti himna og vera færri leistögi. Þeir voru allir samhuga og kundars eitum að fylgja konungsvegin dýggilega og veita hvor áðru. Ósíssur fólk með allan Northlendingafjörðung tóluu ræðu, auk Ámæs og Rangárvallaisjóla. Þimbjörn notaður Helgason, er gefist hafið uppsóriki sítt í Reykjadal, ták það að fáur að léni af konungi, og Borgarfjörð fólk Þorgils skarða. Konungur kallaði að Snorrar Þurtusuna hafa fallið til sin og all sem hann átti, nema Reykhall, er kirkjan itti. Þen þar ~~er~~^{var} Þorgils var einn af Þurkunum, sem að töku eftir Snorru, þótti Hökum henn ~~hefð~~^{hefð} til þess fallinn at sekið var að hender frændum sínum. Annars vegar var ófriðar van innleyrðis meðal ötrum manna, en hins vegar klifivit ~~þ~~^þ Þorgils af hálfi frontálans, og hlað⁴ hvort hvæggi, hvort heldur sem varð afur ~~in~~^á at veikja ríki Þurtunga.

Þorgils hild um hanskil fand með Borgarfjörðnum undir Háfdríðum og vildi fá sí til að ganga sk undir konungsvegin. Þorleifur i Götum vildi, at Hóra Adlassan og Þarla Þórtensson reiti þar meðu unni. „Villum nei“, segir hann, „at þér er skipat hér að setta af konungi og það er erindi hans i doz, en nægir mola það að heim“

eigi tekniki í". Böðvar i Þa o.fl., taldu konung óinakkum
 at hafa vát yfir fír og ríki Þjórs. Þorgils kvædi mundu
 Cæla less upps ^{tro} ^{þorj} Konungsbréf, sva ^{at} forleifur heyrði fír
 at tekniki myndi hann mynda konungsbréf. Þátt forleifur
 hefdi sva gerð, og göldi verit, at hann aðeins degi fengi
 at svara fyrir því. Forleifur drap níður höfti og varði
 engn. Ólafur lívitskáld, næfundi Þorgils, ~~og~~ ^{og} ~~þa~~ ~~at~~
 svar heverstka manna at þegja við konungsrindum.
 En hér myndu flestir munu forleifi tilloður hins.
 Þi sozdi forleifum, at hann myndi eigi halda hérari
 fyrir konungi, eta reisa flokk i móti þeim sem
 sekkur í þa, en ekkerl lof göldi hinn að fæðalög.
 Haukar af Alfhanesi hefur fram þá tilloða, at
 ekkerl yrti gerst um þetta mál fyrr en Hrofn
 Oddson ^g Skarðs þáðan voru vit. Þorgils
 kvæði þetta mál ekki hann hanki vit og yrti
 at hins litt metin. En cijörvork, at til ~~de~~zum
 hins yrtu ekki ~~gleymdar~~ gleynt. Eftir þetta
 urðu enjin miðmali.

Þorgils settist at i Reykholti um hrist.
 Síðum haustit hafsti hinn sandakvæðum
 heimdir, sendi eftir sandum til leunda og undra
 flestir til at gefn hannum til sláðrana
 nemur berðum þeir, Ólafur og Þorhálmur ð' Þrekka. Þeir